

UZASADNIENIE

FAKTY:

1. Zarząd (...), jako jednostka budżetowa powoda (...) W. działająca w oparciu o Statut uchwalony Uchwałą Nr LXIV/2010/2009 Rady Miasta Stołecznego W. z 22/10/2009 w celu utrzymania należytego stanu czystości nawierzchni dróg prowadzi Interwencyjne Pogotowie (...). W ramach Interwencyjnego Pogotowia (...) [dalej, także (...)] prowadzone są prace związane z usuwaniem zanieczyszczeń powstałych w wyniku wypadków drogowych, tj.: usuwanie szkła, elementów karoserii, rozlanego paliwa, oleju itd. [k. 19].

2. W dniu 06/02/2018 w W. podpisana została umowa nr (...) [dalej także jako „umowa”] pomiędzy powodem (...) W. jako Zamawiającym [dalej także zamiennie (...), „powód”] a (...) sp. z o.o. w W. jako Wykonawcą [dalej także (...), „spółka”]. Zamawiający powierzył, a Wykonawca przyjął do wykonania prace związane z prowadzeniem Pogotowia (...) na terenie (...) W. [§ 1 ust. 1]. W ramach Pogotowia (...) zobowiązał się do wykonania następujących prac: usuwania skutków zdarzeń w pasie drogowym, oczyszczania tras wskazanych przez Zamawiającego, realizacji prac porządkowych przy użyciu sprzętu specjalistycznego [§ 1 ust. 2]. Szczegółowy zakres prac będących przedmiotem umowy został określony w części I oraz części II załącznika nr 1 do umowy [§ 1 ust. 3]. Wykonawca miał realizować prace określone w umowie przez 36 miesięcy począwszy od 07 lutego 2018 r. do 06 lutego 2021 r. [§ 2 ust. 1]. Realizację prac podzielono na sezony: sezon zimowy – od 01 listopada do 31 marca każdego roku realizacji umowy, sezon letni – od 01 kwietnia do 31 października każdego roku realizacji umowy [§ 2 ust. 2]. Wykonawca zobowiązał się do pozostawania w stałej gotowości [24h na dobę] do podjęcia działań, w tym zobowiązany był do zapewnienia stałej gotowości pracowników oraz sprzętu w liczbie i terminie określonym w załączniku nr 2 do umowy [§ 3 ust. 3]. Zamawiający za prawidłowe wykonanie prac w okresie obowiązywania umowy zapłaci Wykonawcy łącznie wynagrodzenie brutto nie wyższe niż 13 941 396 PLN [§ 5 ust. 1; k. 9-10].

3. Zgodnie z § 5 ust. 2 umowy wynagrodzenie należne Wykonawcy miało być płatne w miesięcznych okresach rozliczeniowych w następujących częściach: wynagrodzenie ryczałtowe w sezonie zimowym w wysokości 252 720 PLN brutto za jeden miesiąc realizacji umowy od 01 listopada do 31 marca, **wynagrodzenie ryczałtowe w sezonie letnim w wysokości 307.908 PLN brutto za jeden miesiąc umowy od 01 kwietnia do 31 października**, wynagrodzenie dodatkowe za faktycznie wykonane i odebrane prace potwierdzone protokołem odbioru, płatne w miesięcznych okresach rozliczeniowych, które stanowi iloczyn wykonanych prac danego rodzaju oraz ceny jednostkowej za wykonanie pracy w wysokości:

- 106 PLN/szt. netto + VAT 8%, tj. **brutto 114,48 PLN/szt. za usunięcie skutków zdarzenia w pasie drogowym**,

- 13,20 PLN/km netto +VAT 8%, tj. brutto 14,26 PLN/km za oczyszczenie 1 km tras wskazanych przez zamawiającego,

- 206 PLN/godz. netto VAT 8%, tj. brutto 222,48 PLN/godz. za 1 godz. realizacji prac porządkowych przy użyciu sprzętu specjalistycznego.

Ceny określone przez Wykonawcę określone w umowie miały obowiązywać przez cały okres realizacji umowy i obejmować całość wynagrodzenia na rzecz Wykonawcy oraz uwzględniały wszystkie koszty, jakie Wykonawca ponosił z tytułu realizacji umowy, z zastrzeżeniem § 12 ust. 3 [§ 5 ust. 4]. Wykonawca za odebrane prace miał wystawiać faktury VAT, zgodnie z obowiązującymi przepisami, uwzględniające wszystkie pozycje wymienione w kosztorysie powykonawczym, płatne w terminie 21 dni od daty otrzymania przez Zamawiającego prawidłowo wystawionych faktur VAT [§ 5 ust. 5; k. 9].

4. Usuwanie skutków zdarzeń w pasie drogowym obejmowało m.in. następujące prace: sprzątnięcie z pasów wszelkich zanieczyszczeń z uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych, likwidacja zanieczyszczeń powstałych w wyniku zdarzeń

drogowych (szkło, plastik, olej, paliwa, akumulatory itp.) [załącznik nr 1 do umowy, część II pkt 1 ppkt 1)]. Usuwanie skutków zdarzeń w pasie drogowym rozliczne będzie na podstawie liczby [szt.] zrealizowanych zleceń i ceny jednostkowej określonej w umowie, jednakże w przypadku konieczności użycia sprzętu specjalistycznego jako wspomagającego prace samochodów Interwencyjnych Zamawiający rozliczy jako: za zdarzenie po cenie jednostkowej określonej w umowie oraz dodatkowo za godziny pracy sprzętu specjalistycznego wyznaczonego do wykonania danego zgłoszenia zgodnie z załącznikiem 1 część II ust. 3 pkt 2 [załącznik nr 1 do umowy, część II pkt 1 ppkt 2.1]. W sytuacji gdy Zamawiający zdecyduje, że usunięcie skutków zdarzenia wymaga użycia tylko sprzętu specjalistycznego, godziny pracy sprzętu rozliczone zostaną zgodnie z załącznikiem nr 1 część II ust. 3 pkt 2 (bez płatności za usunięcie skutków zdarzenia) [załącznik nr 1, część II pkt 1 ppkt 2.2]. Realizacja prac porządkowych wykonywana miała być przy użyciu sprzętu specjalnego: zamiatarka, samochód ciężarowy z (...), podnośnik z pomostem roboczym, ładowarka, polewaczka, urządzenia do zapobiegania i likwidowania śliskości zimowej [załącznik nr 1 do umowy, część II pkt 3 ppkt 1]. Realizacja prac porządkowych przy użyciu sprzętu specjalistycznego rozliczana będzie na podstawie ceny jednostkowej określonej w umowie i ilości godzin (godz.), liczonych od momentu zgłoszenia przez Wykonawcę gotowości do podjęcia działań w miejscu zlecenia, do momentu zakończenia prac, nie krótszy jednak niż jedną godzinę za wyjątkiem dojazdu (...) gdzie dopuszcza się dojazd na miejsce zdarzenia do 1 godz. 30 min. od momentu zgłoszenia. Każda kolejna rozpoczęta godzina pracy rozliczana będzie z zastosowaniem reguł matematycznych w zaokrągleniu do 15 minut, tj. np. za 1 godz. i 10 minut pracy zamawiający zaliczy 1 godz. 15 min. [załącznik nr 1 do umowy, część II pkt 3 ppkt 2]. Załącznik nr 2 do umowy określał sprzęt podstawowy m.in. od 1 kwietnia do 31 października – sezon letni: samochód interwencyjny, samochód interwencyjny do przewozu martwych zwierząt kategorii 1, samochód specjalistyczny, zamiatarka, samochód ciężarowy z (...), podnośnik z pomostem roboczym, ładowarka, polewaczka. Samochody zwykłe, tj. interwencyjne, były oznaczane znakami: P-1, P-2, P-3, P-4, samochód interwencyjny dotyczący martwych zwierząt K-1, samochód specjalistyczny znakami S-1, S-2, zamiatarka znakiem ZM-1, samochód ciężarowy z (...) znakiem (...)1, podnośnik z pomostem roboczym znakiem PD-1, ładowarka znakiem Ł-1, polewaczka znakiem PL-1 [k. 11–15].

5. W dniu 30 kwietnia 2018 r. około godziny 07:20 w W. na ulicy (...) miało miejsce zdarzenie drogowe – zderzenie boczne pojazdów – którego sprawcą była kierująca M. nr rej. (...). Na miejscu zdarzenia interwencję podejmowali funkcjonariusze Policji. Przyczyną zderzenia się pojazdów było nieprawidłowe zmienianie pasa ruchu. Z tego tytułu na kierującą M. został nałożony mandat karny. Na skutek zdarzenia potrzebna była interwencja Zarządu (...) [k. 22].

6. W chwili zdarzenia M. był objęty obowiązkowym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej w pozwanym (...) S.A. w S. [dalej także zamiennie Ubezpieczyciel, pozwany; k. 23]. Z jezdni należało usunąć tworzywa sztuczne i płyny o powierzchni 30 m² [k. 25-26].

7. Skutki zdarzenia związane ze stanem jezdni zostały usunięte przez powoda poprzez Wykonawcę w ramach Umowy. Interwencję Spółka rozpoczęła o godz. 07:30, a zakończyła o godz. 09:10. Użyto samochodu interwencyjnego oznaczonego symbolem P-1. Samochód przejechał 32 km [k. 24].

8. Dnia 02/05/2018 Wykonawca na podstawie umowy wystawił 2 protokoły odbioru robót za okres 01-30/04/2018: 1) dotyczący usunięcia skutków zdarzenia w pasie drogowym, oczyszczenia tras i pracy sprzętu specjalistycznego oraz 2) dotyczący ryczału za miesiąc realizacji umowy. Kolejno wystawiono faktury [łącznie] VAT:

- nr (...) z dnia 11/05/2018 obejmująca miesiąc sprzedaży kwiecień 2018, nazwa usługi: **usunięcie skutków zdarzenia w pasie drogowym – ilość 777 sztuk x 106 PLN = 82.362 PLN netto**, oczyszczanie tras – ilość: 280 km x 13,20 PLN = 3.696 PLN netto, praca sprzętu specjalistycznego – ilość: 24 godziny x 206 PLN = 4.944 PLN netto, łącznie 91.002 PLN netto [96.282,18 PLN brutto] z terminem płatności 21 dni od daty otrzymania faktury;

- nr (...) z dnia 14/05/2018 ze wskazaniem na miesiąc sprzedaży kwiecień 2018 **po korekcie**, nazwa usługi: ryczałt, cena 285.100 PLN netto, 307.908 PLN brutto z terminem płatności 21 dni od daty otrzymania faktury. Obie faktury zostały opłacone 04/06/2018 [k. 16–18].

9. Powód w piśmie z 11 lutego 2019 r. skierowanym do pozwanego zawiadomił o szkodzie z 30 kwietnia 2018 r. Wykonane prace wycenił na 2.397,60 PLN. Wezwano pozwanego do zapłaty tej kwoty. Pozwany 19 lutego 2018 r. odebrał wezwanie.

10. **Dnia 26 lutego 2019 r. pozwany udzielił odpowiedzi, wskazując że przyznał kwotę odszkodowania w wysokości 522,78 PLN brutto** [k. 27-29].

Powyższe ustalenia co do faktów oparto na zgromadzonych w sprawie dowodach z dokumentów.

Sąd pominął wnioski dowodowe strony powodowej [k. 55, 2]. Sprawa mogła zostać zakończona bez przeprowadzania tych dowodów, gdyż fakty istotne zostały wykazane dokumentami złożonymi do akt.

Dowód z opinii biegłego w formie zawnioskowanej przez powoda nie przybliżyłby Sądowi do prawidłowego ustalenia wysokości szkody. Powód co prawda wnosił o ustalenie tą drogą wysokości powstałej szkody; niemniej jednocześnie zakres tej szkody określił w tezie dowodowej w sposób daleko wykraczający poza adekwatny związek przyczynowo – skutkowy. Powód chciałby m.in., aby biegły ustalając wysokość szkody brał pod uwagę koszt gotowości wykonawcy do realizacji prac całą dobę, siedem dni w tygodniu; powód chciałby także w ramach szkody uwzględnić utrzymanie w gotowości sprzętu specjalistycznego oraz zapewnienie potencjału osobowego w liczbie wskazanej w umowie. Tak zakreślona teza dowodowa wykraczałaby daleko poza ramy odpowiedzialności odszkodowawczej za konkretne zdarzenie, będące aktualnie przedmiotem analizy.

PRAWO:

I. Pozwany zakwestionował zarówno zasadę, jak i wysokość roszczenia [k. 35v]. Co prawda pozwany wypłacił 522,78 PLN odszkodowania przed wytoczeniem powództwa [k. 29], niemniej aktualnie twierdzi, że błędnie uznał roszczenie [k. 35v].

II. Jedynie dla przypomnienia należy wskazać na uchwałę Sądu Najwyższego z 20 stycznia 2022 r., w której Sąd ten wskazał, że zarówno sprawca wypadku komunikacyjnego jak i zakład ubezpieczeń, z którym sprawca wypadku jest związany umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody związane z ruchem tych pojazdów, **odpowiadają wobec zarządcy drogi za szkodę spowodowaną zanieczyszczeniami drogi płynami silnikowymi [sygn. akt III CZP 9/22]**. Sąd orzekający w pełni podziela to stanowisko. Dlatego też, słusznie pozwany przyjął na siebie odpowiedzialność za zdarzenie będące przedmiotem sprawy.

III. Zdarzenie z 30 kwietnia 2018 r. spowodowało potrzebę usunięcia z jezdni zanieczyszczeń. Był użyty jeden pojazd interwencyjny P-1. Czas całej operacji wyniósł 1h 40 min. **Za te prace, przywrócenie stanu drogi do stanu sprzed zdarzenia powód dochodzi zapłaty 1874,82 PLN [k. 1], przy uwzględnieniu przez niego uprzedniej wypłaty przez pozwanego kwoty 522,78 PLN odszkodowania.** Natomiast w Umowie koszt takiego zdarzenia powód określił na 114,48 PLN brutto/szt. [k. 9].

IV. Sąd ustalając zatem należne powodowi odszkodowanie, oparł się na załączonych przez powoda umowie i dokumentach kosztowych. W oparciu o umowę likwidowane były skutki omawianego zdarzenia. W realiach tej sprawy kwota 399,31 PLN pozostaje w normalnym związku przyczynowym jako wykazana w swej wysokości. Pozwany Ubezpieczyciel nie odpowiada za realizację zadań własnych powoda. Natomiast odpowiada za skutki zdarzenia z art. 435-436, 415 w zw. z art. 361 i 822 k.c. Skoro dane skutki miały miejsce, to w ich granicach pozwany jest zobowiązany naprawić szkodę pozostającą w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem ją wywołującym.

V. W tej sprawie jako taką szkodę udowodnioną co do wysokości w granicach związku przyczynowego przyjęto szkodę odpowiadającą kwocie 399,31 PLN. Stanowi ona koszt przywrócenia jezdni do stanu sprzed zdarzenia.

VI. Zgodnie z fakturą VAT za kwiecień 2018 r., w tym miesiącu miało miejsce (...) „zdarzeń” [777+280+24, k. 17]. Każde z nich ma swoją jednostkową cenę, opisaną w umowie i wskazaną na fakturze. Faktura obejmuje wszystkie zdarzenia opisane w powyżej umowie. Wynagrodzenie ryczałtowe za realizację umowy z 06/02/2018 wynosiło 307.908 PLN brutto [k. 17]. **Po podzieleniu tej kwoty przez liczbę zdarzeń z kwietnia 2018 r., tj. (...) wyszło po 284,83 PLN brutto części zapłaconego ryczałtu na jedno zdarzenie.** Do tej kwoty dodano 114,48 PLN brutto [k. 9]. Zgodnie z umową jest to wynagrodzenie dodatkowe za faktycznie wykonaną i odebraną pracę potwierdzoną protokołem odbioru [k. 16].

VII. W ocenie Sądu, w sprawie zachodzą wszelkie podstawy do zastosowania art. 322 k.p.c., zgodnie z którym jeżeli w sprawie o naprawienie szkody sąd uzna, że ściśle udowodnienie wysokości żądania jest niemożliwe, nader utrudnione lub oczywiście niecelowe, może w wyroku zasądzić odpowiednią sumę według swej oceny opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy.

VIII. Wskazany przepis znajduje zastosowanie nie tylko wtedy, kiedy ściśle udowodnienie wysokości szkody jest obiektywnie niemożliwe, ale także wówczas, kiedy nie da się jej dokładnie ustalić na podstawie materiału dowodowego, który został przedstawiony do oceny sądu przez powoda [tak wyr. SN z 26.1.2006 r., II CSK 108/05, OSP 2007, Nr 3, poz. 29].

IX. Zasądzona wyrokiem kwota musi zatem wynikać z przeprowadzonego postępowania dowodowego, nie może być dowolna, ale winna mieścić się w racjonalnych granicach sędziowskiej oceny, określonych przez żądanie pozwu oraz udowodnione okoliczności sprawy.

X. W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości zasada odpowiedzialności pozwanego, a dochodzone roszczenie jest roszczeniem odszkodowawczym. Powód wykazał fakt poniesienia szkody i podjął inicjatywę dowodową celem wykazania jej wysokości. Powód wykorzystał wszelkie środki dowodowe, a mimo to precyzyjne ustalenie wysokości szkody jest w ocenie Sądu niemożliwe, a co najmniej nader utrudnione.

XI. W powyższych okolicznościach Sąd był zatem nie tylko uprawniony, ale - wobec wykazania wszystkich pozostałych przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej po stronie pozwanego - był zobligowany do zastosowania dyspozycji art. 322 k.p.c.

XII. Zatem ustalony przez Sąd rozmiar szkody w postaci zanieczyszczenia nawierzchni drogi wyniósł 399,31 PLN [284,83 PLN+114,48 PLN]. Jak Sąd wskazał już powyżej, jeżeli w sprawie o naprawienie szkody sąd uzna, że ściśle udowodnienie wysokości żądania jest niemożliwe, nader utrudnione lub oczywiście niecelowe, może w wyroku zasądzić odpowiednią sumę według swej oceny opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy.

XIII. **Kierując się dyspozycją art. 322 k.p.c., Sąd uznał że na wysokość odszkodowania powinna składać się część ryczałtu proporcjonalnie odpowiadająca jednemu zdarzeniu nim objętego. Po drugie, szkoda powoda obejmuje dodatkowe, umowne wynagrodzenie za faktycznie wykonaną i odebraną pracę w postaci usunięcia skutków zdarzenia w pasie drogowym.** Takie rozwiązanie, choć nie jest idealne, to jednak spełnia w ocenie Sądu najważniejszy warunek, tj. kwota odszkodowania pozostaje w adekwatnym związku przyczynowo skutkowym ze szkodą.

XIV. Powództwo było zasadne wyłącznie w powyższym zakresie. Skoro pozwany wypłacił odszkodowanie w kwocie wyższej [522,78 PLN brutto], to powództwo należało oddalić w całości.

XV. O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 2 k.p.c. [k. 35, 39v]. Podstawę orzeczenia w zakresie odsetek od kosztów procesu stanowi art. 98 § 1¹ k.p.c.

Zarządzenie (...)